

Lausunto

05.06.2025

Asia: VN/25768/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnokseen liikennepalvelun ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (taksit)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuluttajaliitto ry (jäljempänä Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta antaa liikenne- ja viestintäministeriölle kirjallinen lausunto otsikkoasiasta. Kuluttajaliitto esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Huomiot taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Kuluttajaliitto kannattaa liikenteen palveluista annetun lain (liikennepalvelulaki) 8 §:ään ehdotettua muutosta, jolla liikenneluvan myöntämisessä tehtävässä hyvämaineisuusarvioinnissa otettaisiin huomioon rikoslain 20 ja 21 luvun mukaiset henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset sekä rikoslain 36 ja 37 lukujen petos- ja maksuvälinerikokset. Muutoksen jälkeen tuomio näistä rikoksista vaikuttaisi taksiyrittäjänä toimimiseen. Kuluttajaliitto on jo aiemmassa, valmisteluvaiheen arviomuistiota koskeneessa lausunnossaan todennut, että muutoksella voisi olla myönteisiä vaikutuksia koettuun asiakasturvallisuuteen. Esitysluonnoksen mukaan (s. 30) sekä tyytyväisyys taksipalveluihin että turvallisuuden tunne on laskenut viime vuosina rajusti. Siksi sääntely, jolla voi olla myönteisiä vaikutuksia näihin, on kuluttajan kannalta kannatettavaa. Kuluttajaliitto huomauttaa kuitenkin, että hyvämaineisuusarvioinnin tulisi sisältää myös rikoslain 41 luvun mukaiset aserikokset, joita esitysluonnoksessa ehdotetaan myös taksinkuljettajan ajoluvan esteiksi.

Huomiot taksien tunnistamista, valvontaa ja hinnoittelua koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Esitysluonnoksessa ehdotetaan laajennettavaksi julkisesti saatavilla olevaa tietoa taksiliikenteen harjoittajista. Ehdotus mahdollistaisi sen, että kuluttaja voisi tarkistaa ajoneuvon rekisteritunnuksen

perusteella ajantasaisen tiedon siitä, kenen luvanhaltijan taksista on kyse ja ovatko luvat kunnossa. Kuluttajaliitto pitää ehdotusta kannatettavana. Luvanhaltijan tietojen julkisuus ja helppo saatavuus palvelevat Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan kuluttajan mahdollisuuksia luottaa taksipalvelun asianmukaisuuteen ja tarvittaessa varmistua siitä.

Huomiot taksinkuljettajan ajoluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Kuluttajaliitto kannattaa esitysluonnoksessa ehdotettujen rikostuomioiden lisäämistä luetteloon taksinkuljettajan ajoluvan saamisen esteistä. Ajoluvan saamisen esteiden laajentaminen kyseisiin rikostuomioihin on omiaan parantamaan taksipalvelujen turvallisuutta ja luotettavuutta.

Kuluttajaliitto kannattaa esitysluonnoksessa ehdotettua liikennepalvelulain 4 luvun muutosta, jolla taksinkuljettajan koulutuksen suorittaminen palautettaisiin taksinkuljettajan ajoluvan saamisen edellytykseksi. Esityksen mukaan koulutuksen kesto olisi vähintään 21 tuntia ja sen tulisi sisältää opetusta matkustajien avustamisesta ja turvallisuudesta huolehtimisesta, eri matkustajaryhmien erityistarpeista, taksipalvelujen asiakaspalvelutilanteista, kuljettajien oikeuksista ja velvollisuuksista sekä kuljetusten ja liikenteen turvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä. Koska taksipalvelussa on kyse matkustajan kuljettamisesta matkustajan ilmoittamaan määränpäähän, Kuluttajaliitto katsoo, että paikallistuntemuksen tulisi näkyä nykyistä vahvemmin osana taksinkuljettajien ammattitaitoa. Erityisen tärkeää paikallistuntemus on niiden asiakkaiden kohdalla, jotka eivät itse voi antaa kuljettajalle ajo-ohjeita. Toisaalta on myös mahdollista, että osa kuluttajista olisi valmiita maksamaan nimenomaan saadakseen palvelua erityisen ammattitaitoiselta kuljettajalta. Siksi paikallistuntemus ja sen jatkuva kehittäminen tulisi sitoa taksinkuljettajien koulutuksen ja samalla kokeen osa-alueisiin ja näkyä vahvemmin liikennepalvelulaissa.

Huomiot esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta

Esitysluonnoksen vaikutusarviointia koskevassa luvussa tuodaan esiin mahdollisia kuluttajan kannalta kielteisiä vaikutuksia liikenneluvanhaltijoiden uusiin velvollisuuksiin (s. 47) ja taksamittarivaatimukseen (s. 50) liittyen. Luonnoksessa arvioidaan, että taksipalvelujen hintataso saattaisi nousta, kuljettajia tai alalle pyrkiviä saattaisi olla vähemmän ja taksipalvelujen saatavuus voisi heiketä. Toisaalta etenkin taksikilven käyttöönotto, julkisen rekisterin laajentaminen ja taksamittarin näkyvillä oleminen voisivat lisätä kuluttajan mahdollisuuksia arvioida taksin luotettavuutta. Kuluttajaliitto katsoo, että haasteet koetussa turvallisuudessa ja tyytymättömyydessä ovat tämänhetkisten tietojen mukaan kuluttajan näkökulmasta taksialan ongelmia. Siksi ne ovat samalla asioita, joihin on syytä myös lainsäädäntötoimin puuttua ja joihin myös vaikutusarvioinnissa (s. 57) arvioidaan ehdotetulla sääntelyllä olevan yhteisvaikutuksia. Vaikutusarviointiin viitaten toteamme kuitenkin, että taksien saatavuutta ja taksipalvelun hintakehitystä on varmasti hyvä muutosten myötä seurata.

Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Huomionne taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Ylikarhu Ella
Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf - varsinainen vastuuvastuuvalmistelija
Timo Niemi, juristi